

VENDIM
Nr.23, datë 5.10.2006

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “

me sekretare Edlira Abazi, në datë 30.6.2006, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.28 Akti që i përket:

KËRKUES: LUAN DALIPI, përfaqësuar nga avokat Gëzim Toçila, me prokurë.

SUBJEKTI I INTERESUAR: PROKURORIA E PËRGJITHSHME, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.868, datë 2.12.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë (Dhoma e Këshillimit).

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f e 134 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

Kërkuesi ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin e vendimit të mësipërm:

- Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, me vendimin e dhënë, më ka mohuar të drejtën për t'u ankuar kundër vendimit gjyqësor që më ka deklaruar fajtor;

- Kam paraqitur rekurs në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Gramsh brenda afatit ligjor, por administrata e saj e ka regjistruar në një datë tjetër, duke e korrigjuar atë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fehmi Abdiun, përfaqësuesin e kërkuesit, dhe bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Kërkuesi është deklaruar fajtor dhe dënuar, në mungesë, me vendimin nr.8, datë 6.3.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gramsh, me 6 (gjashtë) vjet burgim për veprën penale të plagosjes së rëndë e dashje, parashikuar nga neni 88/1 i Kodit Penal.

Me vendimin nr.18, datë 7.10.2004 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gramsh, është pranuar rivendosja në afat për t'u ankuar kundër vendimit të lartpërmendur.

Gjykata e Apelit Durrës, mbi ankimin e kërkuesit, me vendimin nr.7, datë 13.1.2005, ka vendosur lënien në fuqi të këtij vendimi, ndërsa Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, në datën 2.12.2005 ka vendosur mospranimin e rekursit si të paraqitur jashtë afatit ligjor.

Gjykata Kushtetuese gjatë shqyrtimit të çështjes konstatoi se kërkesa paraqet probleme kushtetuese që kanë të bëjnë me të drejtën e çdo shtetasi për të pasur akses në gjykatë, e drejtë kjo, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës.

Është vërtetuar se kërkuesi ka hartuar rekursin kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Durrës në datën 10.2.2005. Ai e ka dorëzuar atë në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Gramsh të nesërmen, datë 11.2.2005 dhe kryetari i saj ka urdhëruar që rekursi të dërgohet për në Gjykatën e Lartë. Ajo ditë ka qenë e premte. Sekretaria e asaj gjykate ka regjistruar rekursin po atë ditë, por ka korrigjuar datën e paraqitjes së tij duke e pasqyruar si të dorëzuar ditën e shtunë, datë 12.2.2005. Më pas e ka nisur çështjen për gjykim në Gjykatën e Lartë.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, me vendimin nr.868, datë 2.12.2005, ndonëse ka konstatuar se data e dorëzimit të ankimit ishte e korrigjuar, nuk e ka vlerësuar

këtë fakt, që e detyronte ta kalonte çështjen për gjykim dhe të verifikonte gjyqësisht datën e paraqitjes së rekursit në gjykatën e rrethit gjyqësor, dhe ka vendosur mospranimin e çështjes për gjykim me arsyetimin se është paraqitur jashtë afatit ligjor.

Gjatë kontrollit kushtetues të çështjes është konstatuar se kopja e rekursit të depozituar në gjykatën e rrethit gjyqësor është e korrigjuar duke u shënuar në të data 12.2.2005. Ky fakt, që konstatohet qartë me një vështrim të zakonshëm, është vërtetuar me shpjegimet që ka dhënë Gjykata e Rrethit Gjyqësor Gramsh, e cila ka pranuar se data e dorëzimit të rekursit është e korrigjuar si në kopjen e depozituar ashtu edhe në regjistrin e ankimeve e rekurseve që plotësohet nga kancelaria e gjykatës, si dhe nga prokurori i rrethit, me shkresën drejtuar gjykatës së faktit.

Mbi këto prova, në Gjykatën Kushtetuese, vërtetohet se administrata e gjykatës së faktit ka vepruar në kundërshtim me kërkesat e nenit 413 të Kodit të Procedurës Penale në lidhje me detyrimin për pasqyrimin e shënimeve të domosdoshme, për datën e paraqitjes së rekursit në kopjen e mbajtur prej saj, si dhe në regjistrin ku evidentohen ankimet e rekursit. Duke vepruar në këtë mënyrë, është vepruar në kundërshtim me kërkesat e ligjit. Si rrjedhojë e kësaj, kërkuesit i është mohuar e drejta për akses në gjykatë. Në shqyrtimin e rastit konkret, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në shqyrtimin e çështjes, mbështetur në të dhëna të dyshimta, si data e korrigjuar e ka konsideruar ankimin e kërkuesit si të paraqitur jashtë afatit ligjor.

Sa më lart, procesi gjyqësor i zhvilluar ndaj kërkuesit në Gjykatën e Lartë është i parregullt, sepse nuk plotëson standardet e kërkuara nga Kushtetuta dhe nga protokollit shtesë i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, që parashikojnë të drejtën për akses në gjykatë e për t'u ankuar kundër një vendimi gjyqësor në një gjykatë më të lartë. Kjo e drejtë e rëndësishme, shkelja e së cilës dëmton rëndë të drejtat e individit, gjen pasqyrim edhe në nenin 2 të protokollit nr.7, sipas të cilit, çdo person i deklaruar fajtor për një shkelje penale nga një gjykatë, ka të drejtë të paraqesë për shqyrtim para një juridiksioni më të lartë ankimin e tij në lidhje me fajësinë ose dënimin. Këtë qëndrim Gjykata Europiane për të Drejtat e Njeriut e ka evidentuar disa herë në praktikën e saj.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f të Kushtetutës, si dhe nenit 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr.868, datë 2.12.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICËS

Jam kundër pranimin të kërkesës dhe shfuqizimit të vendimit nr.868, datë 02.12.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë për çështjen e kërkuesit Luan Dalipi, për këto arsye:

1. Është e vërtetë se sipas nenit 43 të Kushtetutës, kushdo ka të drejtë të ankohet në një gjykatë më të lartë kundër një vendimi gjyqësor. Por kjo e drejtë duhet të realizohet brenda afateve të përcaktuara në ligj dhe se ankimi i paraqitur jashtë këtyre afateve konsiderohet i paqenë.

2. Gjykata Kushtetuese nuk duhet të shqyrtojë faktin nëse ka ose jo korrigjime në datën e dorëzimit, në një kohë kur ky dokument nuk është goditur për falsitet. Në rrethana të tilla ai merret i mirëqenë dhe kështu del që rekursi është paraqitur jashtë afatit ligjor, prandaj me të drejtë nuk është pranuar nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

3. Këtë konstatim dhe vlerësim përkatës të provave e ka për detyrë dhe e ka bërë Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë që ka gjykuar çështjen dhe nuk i takon Gjykatës Kushtetuese që mbi të njëjtat rrethana të bëjë vlerësim tjetër dhe të shfuqizojë vendimin.

MENDIMI I PAKICËS

Nuk jam dakord me qëndrimin e mbajtur nga shumica për mënyrën e zgjidhjes së çështjes. Gjykata Kushtetuese ka shfuqizuar si antikushtetues vendimin e Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, të marrë në dhomën e këshillimit, me arsyetimin se "... procesi gjyqësor i zhvilluar ndaj kërkuarit ... nuk plotëson standardet e kërkuara nga Kushtetuta dhe nga protokoli shtesë i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, që parashikon të drejtën për akses në gjykatë e për t'u ankuar kundër një vendimi gjyqësor në një gjykatë më të lartë". Për rrjedhojë, "... Kolegji penal, megjithëse ka vënë re se data e dorëzimit të rekursit në gjykatën e rrethit gjyqësor ka qenë e korrigjuar, nuk e ka vlerësuar këtë fakt, që e detyronte atë ta kalonte çështjen për gjykim dhe të verifikonte gjyqësisht datën e paraqitjes së rekursit në gjykatën e rrethit gjyqësor.

Për çështjen në shqyrtim, data e paraqitjes së rekursit në Gjykatën e Lartë është një çështje fakti, që është vlerësuar nga Kolegji Penal në dhomën e këshillimit. Arsyetimi që përdor Gjykata Kushtetuese se data e dorëzimit të rekursit ka qenë e korrigjuar nuk mendoj se përbën argument ligjor dhe aq më tepër kushtetues për të konkluduar se kërkesa është paraqitur brenda afatit ligjor. Konkluzionin se kërkuarit i është cenuar e drejta për akses në gjykatë, shumica e ka nxjerrë duke u bazuar tek dyshimi dhe jo në provat shkresore. Në mënyrën se si e ka zgjidhur çështjen Gjykata Kushtetuese, mendoj se ka marrë atributet e një gjykate themeli, duke i dhënë provave një kuptim të ndryshëm nga ajo që kanë pranuar gjykatat e zakonshme.

Arsyeja e dytë, që sipas mendimit tim, duhej rrëzuar kërkesa, lidhet me qëndrimin e mbajtur ndaj vendimeve të marra nga Kolegjet e Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit. Për këtë arsye, po i rikthehem edhe një herë qëndrimin në pakicë të mbajtur në disa çështje të tjera, ku kam argumentuar se mënyra e vlerësimit të shkaqeve të paraqitura në rekurs dhe të shqyrtuara në dhomën e këshillimit nga Gjykata e Lartë, nuk mendoj se përbën jurisprudencë kushtetuese në kuptim të cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor. Kalimi ose jo i një çështjeje në seancë gjyqësore është më tepër një problem kompetence, që i është lënë në vlerësim organit të caktuar me ligj për ushtrimin e kësaj të drejte, pra Kolegjeve të Gjykatës së Lartë. Shqyrtimi i çështjeve në dhomën e këshillimit dhe marrja e një vendimi mospranimi për rastet kur nuk janë shkaqet ligjore për kalimin në seancë, nuk lidhet me cenimin e së drejtës për akses në gjykatë, përse kohë që këtë të drejtë Kolegjet e Gjykatës së Lartë e kanë të parashikuar me ligj. Vlerësimi nga Gjykata Kushtetuese, si shkelje e së drejtës për proces të rregullt ligjor, e rasteve të moskalimit të një çështjeje në seancë gjyqësore, ndërkohë që në tërësinë e rasteve të tjera këto kërkesa nuk janë konsideruar si çështje të jurisprudencës kushtetuese, krijon edhe luhajtje në qëndrimet e mbajtura prej saj.